

INŠTITÚT PRE
VEREJNÉ OTÁZKY

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 30. 5. 2008

IVO: Polovica slovenskej populácie je spokojná s STV, na športový kanál sa teší len každý štvrtý

- STV dnes napĺňa predstavy o verejnoprávnom charaktere približne polovice slovenskej populácie (úplne spĺňa 8 %, čiastočne spĺňa 45 %)
- Štvrtina slovenskej populácie nie je spokojná so spôsobom, ako STV napĺňa ich predstavy o verejnoprávnom charaktere (pre 7 % vôbec nespĺňa, pre 20 % čiastočne nespĺňa)
- Spustenie športového kanála v auguste 2008 víta 39 % opýtaných, takmer polovica verejnosti (45 %) sa k tomuto zámeru STV stavia s nezáujmom, ďalších 13 % ho odmieta.

Medzi respondentmi, ktorí sú s STV spokojní, je nadpriemerne často staršia a rurálna časť populácie (obyvatelia najmenších obcí), ako aj vysokoškolsky vzdelaní ľudia. V politickej optike je napĺňanie týchto predstáv polarizované podľa pozdĺžnej línie koalícia – opozícia. **Zatiaľ čo 59 percentám stúpcov Smeru-SD a 76 percentám stúpcov KSS Slovenská televízia ich predstavy o verejnoprávnej televízii spĺňa, opačný názorový pól zastupujú najmä prívrženci SDKÚ-DS (48 %).**

Vzhľadom na primárne dôvody spokojnosti resp. nespokojnosti s „verejnoprávnym“ charakterom STV, ktorými sú najmä spokojnosť s ponúkaným programom či konkrétnymi reláciami, ako aj vo svetle rapídneho nárastu neochoty platiť „koncesionárske“ poplatky (len 17 % opýtaných ich preferuje ako hlavný zdroj financovania médií verejnej služby) však **nemožno z týchto výsledkov odvodzovať záver o silnom verejnom konsenze o existencii médií verejnej služby – keďže ten je dnes naviazaný najmä na spokojnosť resp. nespokojnosť s aktuálnou programovou ponukou, nie na hodnotenie napĺňania jednotlivých atribútov verejnej služby.**

Prevažujúca časť verejnosti (32 %) preferuje v prípade spúšťania nových programov STV seriálový a filmový kanál, viac ako štvrtina (27 %) prírodopisný kanál, 23 % dokumentárny. **Športový kanál je v preferenciách verejnosti na štvrtom mieste (22 %), spravodajský až na siedmom (14 %).**

Vyplynulo to z výskumu názorov slovenskej verejnosti na existenciu a fungovanie médií verejnej služby v SR, ktorý realizoval Inštitút pre verejné otázky v apríli 2008. Výskum sa uskutočnil na reprezentatívnej vzorke 1 080 respondentov vo veku od 18 rokov.

Kompletnú správu z výskumu si môžete stiahnuť na stránke www.ivo.sk.

IVO realizoval tento výskum v rámci projektu *Zlepšovanie schopností a kompetencie občianskej spoločnosti pri ovplyvňovaní budúcnosti médií verejnej služby ako zdroja korektných informácií pre informované rozhodovanie, priestoru pre zvyšovanie citlivosti na prejavy populizmu a faktora sociálnej kohézie*. Projekt je financovaný vďaka grantu poskytnutého organizáciou Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe.

O projekte

Inštitút pre verejné otázky realizuje v roku 2008 projekt *Zlepšovacie schopností a kompetencie občianskej spoločnosti pri ovplyvňovaní budúcnosti médií verejnej služby ako zdroja korektných informácií pre informované rozhodovanie, priestoru pre zvyšovanie citlivosti na prejavy populizmu a faktora sociálnej kohézie.*

Ambíciou projektu je o. i.

- analyzovať súčasné podmienky fungovania médií verejnej služby na Slovensku v porovnaní so štandardami v členských krajinách EBU, ich vplyv v spoločnosti;
- skúmať názory verejnosti a zainteresovaných subjektov na fungovanie médií verejnej služby;
- vytvoriť priestor na diskusiu zainteresovaných aktérov a vziať ich do diskusie o budúcej podobe médií verejnej služby;
- zvýšiť ich kompetenciu diskutovať o tomto probléme;
- zvýšiť schopnosť občianskej spoločnosti formulovať relevantné návrhy riešení v súvislosti s budúcim vývojom médií verejnej služby v meniacich sa podmienkach mediálnych trhov v súvislosti s digitalizáciou vysielania;
- komunikovať občanom a decision-makerom základné zistenia o význame médií verejnej služby pre mediálny systém na národnej úrovni a spôsoby, ako zlepšiť ich pôsobenie;
- vytvoriť permanentnú platformu na diskusiu o médiách.

Výskumom, ktorého výsledky zverejňujeme, sme odštartovali sériu výskumných, publikačných a disseminačných aktivít, ktoré budú sprevádzať tento projekt v priebehu roka 2008.

Inštitút pre verejné otázky sa venuje problematike médií verejnej služby, pretože vychádza z presvedčenia, že aj v čase zásadných technologických zmien v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania, ktoré vytvoria širší priestor pre nových poskytovateľov obsahu, stále existuje priestor, ktorý dokážu najlepšie vyplniť médiá verejnej služby – pravda za podmienky, že budú fungovať tak, aby svojou programovou službou profesionálne napĺňali verejný záujem, ktorý si spoločnosť v danom čase v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania zadefinuje.

Miroslav Kollár
vedúci projektu

INŠTITÚT PRE
VEREJNÉ OTÁZKY

Inštitút pre verejné otázky je nezávislou mimovládnu neziskovou organizáciou združujúcou odborníkov z rôznych oblastí, vytvorenou so zámerom presadzovať hodnoty otvorenej spoločnosti a demokratickej politickej kultúry vo verejnej politike a spoločenskom rozhodovaní. IVO základňou výskumných a publikačných aktivít, zveľaďujúcou odborný potenciál krajiny. Generuje myšlienky schopné ovplyvniť proces prípravy a implementácie dôležitých spoločenských rozhodnutí. Spoločným menovateľom aktivít IVO je presvedčenie o nevyhnutnosti precízneho formulovania ideí a nestranný prístup. Zverejňovaním svojich výskumných zistení IVO participuje na rozprave o dôležitých otázkach verejného záujmu. Poskytuje kritickú odbornú reflexiu a oponentúru riešení, ponúkaných rozmanitými spoločenskými aktérmi, vrátane štátnych orgánov, vypracúva odporúčania smerujúce k udržaniu reformných úsilí a presadzovaniu demokratických hodnôt, usiluje sa prispieť k pozitívnym zmenám v celkovom vývoji krajiny. Identifikuje prioritné problémy, skúma ťažiskové trendy v príslušných oblastiach. Usiluje sa o praktickú implementáciu vlastnej expertízy na úrovni legislatívnej a výkonnej moci a o jej sprostredkovanie odbornej a širšej verejnosti. Práca IVO vyplýva z presvedčenia o potrebe informovania širokej verejnosti o dôležitých súvislostiach vývoja spoločnosti, aby sa mohla zapojiť do verejnej rozpravy a stať sa rovnoprávnym účastníkom dialógu.

www.ivo.sk

Hlavné zistenia

Vnímanie STV ako verejnoprávnej televízie

- V roku 2000 bola medzi respondentmi, ktorí tvrdili, že **STV spĺňa ich predstavy o verejnoprávnosti** nadpriemerne často zastúpená najmä staršia a sociálne slabšia časť populácie, **v roku 2008 je to okrem staršej aj rurálna časť populácie** (obyvatelia najmenších obcí) a **najmä vysokoškolsky vzdelaní ľudia**. To naznačuje o. i. aj istú diferenciáciu v očakávaniach, resp. v predstavách o tom, čo by STV mala ako verejnoprávna televízia divákovi prinášať.
- Medzi respondentmi, pre ktorých **STV nespĺňa ich predstavy o verejnoprávnej TV** zostalo rovnako ako v roku 2000 **nadpriemerne viac kritikov z radov mladších a vzdelanejších ľudí, v roku 2008 medzi nich pribudlo nadpriemerne viac respondentov z mestského prostredia** (obyvatelia miest s počtom obyvateľov od 20 000 do 100 000).
- V politickej optike je napĺňanie týchto predstáv polarizované podľa pozdĺžnej línie koalícia – opozícia. **Zatiaľ čo 59 percentám stúpencom Smeru-SD a 76 percentám stúpencom KSS Slovenská televízia ich predstavy o verejnoprávnej televízii spĺňa, opačný názorový pól zastupujú najmä prívrženci SDKÚ-DS (48 %).**
- **Najvýznamnejšie dôvody pre spokojnosť s STV boli spokojnosť so širokou ponukou programov (20 %), objektivnosť a vyváženosť v spravodajstve, v informovaní či programovej skladbe (19 %) a jej nekomerčný charakter (17 %).** Medzi ďalšie dôvody patria tiež dôraz na to, že je určená pre všetky skupiny, vrstvy divákov (11 %) a spokojnosť s konkrétnymi reláciami (10 %).
- Medzi **kľúčové dôvody nespokojnosti s STV patria predovšetkým nezaujímavý program, absencia konkrétnych (požadovaných) relácií, vysielanie reklamy v spojení s komercionalizáciou STV a neobjektívne spravodajstvo.** Menej často sa môžeme stretnúť s dôvodom, že STV je spolitizovaná, že v nej chýba pôvodná tvorba, alebo že často reprizuje relácie.

Záujem o nové kanály STV

- Prevažujúca časť verejnosti (32 %) preferuje seriálový a filmový kanál, viac ako štvrtina (27 %) prírodopisný kanál, 23 % dokumentárny.
- **Na štvrtom mieste v preferenciách verejnosti je športový kanál (22 %), až na siedmom spravodajský kanál (14 %).**
- 19 % opýtaných by dalo prednosť kanálu venovanému archívnym reláciám, t. j. programom pre pamätníkov. Ostatné tematické kanály preferuje oveľa menšia časť populácie – hudobný 15 %, spravodajský 14 %, o vede a technike 11 %, o varení 10 %, detský 9 % alebo kanál pre domácich majstrov 7 % opýtaných.
- **Spustenie športového kanála v auguste 2008 s tým, že ho bude zatiaľ vysielat' iba prostredníctvom satelitu a káblových rozvodov by privítalo 39 % respondentov, pričom 45 % sa k takémuto zámeru STV postavilo s nezaujmom a ďalších 13 % ho odmieta.**
- Spustenie športového kanála nadpriemerne podporujú nielen muži a mladšia generácia, ale aj respondenti s vysokoškolským vzdelaním, kvalifikovaní robotníci, podnikatelia alebo živnostníci. Zo sociálno-ekonomického pohľadu má športový kanál zasa nadpriemerne vysokú podporu medzi respondentmi z finančne dobre zabezpečených domácností a respondentmi s nadpriemernými príjmami (nad 30 000 Sk mesačne). Z geografického pohľadu by spustenie takéhoto kanála privítali najmä obyvatelia veľkých slovenských miest (50 000 – 100 000) a obyvatelia Žilinského kraja.

Profil divákov STV, spôsob príjmu TV a vybavenosť domácností

- **K najintenzívnejším divákom Slovenskej televízie patria najmä ľudia z radov staršej, menej vzdelanej, sociálne slabšej a vidieckej časti populácie. Z politického pohľadu tu majú nadpriemerné zastúpenie predovšetkým stúpenca KDĽK, ĽS-HZDS a Smeru-SD.**
- Tých, čo sledujú STV zriedkavo alebo vôbec môžeme najčastejšie nájsť medzi mužmi, mladšou populáciou (18 – 44-roční) ľuďmi s nižším vzdelaním, študentmi alebo skupinami s priemernými príjmami. Častejšie sú nimi aj obyvatelia metropol Bratislavy a Košíc, občania maďarskej národnosti a obyvatelia Nitrianskeho kraja. Z politického pohľadu tu majú nadpriemerné zastúpenie predovšetkým stúpenca SMK a nevoliči.
- Na základe takto vyprofilovaného sociálno-demografického členenia sa dá usudzovať, že za rozdielnou intenzitou bude stáť pravdepodobne odlišný životný štýl, trávenie voľného času i hlbšie zakorenené predstavy a návyky z minulých rokov, kedy komerčné médiá a konkurenčné prostredie boli iba cudzím slovom s negatívnym významom. Celkom logicky tak vyznieva fakt, že **intenzívni diváci STV sa grupujú prevažne z radov staršej, menej vzdelanej a rurálnej časti obyvateľstva a naopak nízka intenzita sledovania verejnoprávnej televízie je typickejšia skôr pre mladšiu, vzdelanejšiu a mestskejšiu časť populácie.**
- **Z pohľadu spôsobu príjmu TV signálu v zásade platí, že ak daný spôsob príjmu umožňuje väčšie spektrum TV kanálov a teda logicky väčší výber, podiel intenzívnych divákov STV ubúda.** Napríklad spomedzi tých, ktorí majú vlastnú anténu, sleduje Slovenskú televíziu intenzívne takmer tretina (32 %) respondentov, ale medzi tými, čo vlastnia káblovku, satelit, mikrovlnnú anténu či internet je to iba štvrtina a menej respondentov (16 % - 26 %).

Financovanie

- **Podľa 58 % občanov SR by mal byť hlavným zdrojom financovania Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu štátny rozpočet.**
- **59 % opýtaných deklaruje ochotu zúčastniť sa referenda o zrušení koncesionárskych poplatkov.**
- **88 % zo zúčastnených by hlasovalo za zrušenie koncesionárskych poplatkov.**
- **Koncesionárske poplatky, ktoré dnes predstavujú hlavný zdroj financovania STV aj SRo, preferuje ako hlavný zdroj financovania médií verejnej služby na Slovensku iba 17 %. Ďalších 17 % si myslí, že by ním mali byť príjmy z reklamy.**

Spravodajstvo

- **Spravodajstvo Slovenskej televízie je hlavným informačným zdrojom pre 27 % populácie.** Spravodajstvo STV je nadpriemerne často uvádzané ako hlavný zdroj informovania o dianí u nás i vo svete najmä medzi ženami, staršou, menej vzdelanou a rurálnou časťou populácie. Z politického pohľadu tento zdroj preferujú stúpenca ĽS-HZDS a Smeru-SD.
- **Prevažujúca časť obyvateľstva (44 %) hodnotí spravodajstvo STV ambivalentne, tretina ho považuje za objektívne a vyvážené, za neobjektívne a nevyvážené ho považuje 6 % opýtaných.**
- **Najčastejším hlavným informačným zdrojom slovenskej populácie je spravodajstvo súkromných televízií – pre 38 % populácie.**
- **Internet ako hlavný zdroj informovania o dianí doma a vo svete v súčasnosti využíva ako hlavný informačný zdroj 12 % populácie. Na posledné miesta tak odsunul dva kľúčové typy médií, ktoré v oblasti spravodajstva dominovali desaťročia - tlač (11 %) a rozhlas (9 %).**

Kontakt: Miroslav Kollár, Inštitút pre verejné otázky, Bašťová 5, 81103 Bratislava, tel: 5443 4030, e-mail: kollar@ivo.sk